

De luchtdoelartillerie in het grondgevecht

door B. ANDRINGA, Luitenant-Kolonel der Artillerie.

I. Inleiding

1. Zoals de naam aangeeft is de Luchtdoelartillerie ontworpen en ontwikkeld voor de bestrijding van doelen in de lucht.

2. De ontwikkeling der techniek heeft voor de aanvaller in- en via het luchtruim ongekende mogelijkheden geopend. Het is een onverbiddelijke eis, dat de verdediger eveneens alle beschikbare middelen der techniek toepast om aan die bedreiging uit de lucht het hoofd te kunnen bieden.

3. Het veilig stellen van het eigen luchtruim en de verdediging van alle objecten, — zowel in het achterland als in het etappengebied en het operatiegebied — welke naar de mening van de vijand een aanval „waard zijn” vereist een ongekende hoeveelheid Luchtdoelartillerie van alle soorten en kalibers; van lua mitrailleurs, lichte lua, middelzware lua — wellicht slechts tijdelijk nog — zware lua, van niet geleide raketten en van „geleide projectielen”.

4. Door de enorme ontwikkeling der Luchtmachten van alle landen der wereld, door de fantastische vergroting van de snelheden en reikwijdten en van het technisch vermogen der bemande en onbemande vliegtuigen en der geleide — of niet geleide projectielen, is elk land verplicht om — naast een sterke eigen Luchtmacht — een grote hoeveelheid technisch zeer hoogstaande Luchtdoelartillerie te onderhouden.

5. Bij het eventueel uitbreken van een volgend Wereldconflict zal de gehele luchtdoelartillerie in de eerste phase moeten worden ingezet voor de beveiliging van het luchtruim boven het door eigen troepen bezette grondgebied.

Een situatie als gedurende het laatste gedeelte van de afgelopen oorlog, waarin de geallieerden het absolute luchtoverwicht boven Europa (Duitsland inbegrepen) bezaten en als thans in Korea, waarin de Verenigde Naties het absolute luchtoverwicht boven het schiereiland bezitten, zal zeker niet het karakteristieke beeld van het begin van een volgende Wereldoorlog zijn.

6. Integendeel! Verwachtbaar is dat het begin van een volgend Wereldconflict zal worden gekenmerkt door luchtacties op ongekende schaal door beide partijen op elkaars gebied, teneinde de vijand reeds bij de aanvang zo groot mogelijke schade toe te brengen en zijn oorlogspotentieel reeds direct zoveel mogelijk te verminderen.

7. Om aan deze grote dreiging het hoofd te kunnen bieden zal de luchtdoelartillerie als haar grote en alles omvattende taak moeten zien: „Bestrijding van doelen in de lucht” en op het vervullen van deze taak zal zij geheel moeten zijn ingesteld.

8. Ook in een eventueel volgend conflict kunnen zich echter omstandigheden voordoen, dat de luchtdoelartillerie — ingezet voor de bestrijding van doelen in de lucht — gedurende kortere of langere tijd tot werkeloosheid is gedoemd.

9. Gedurende het laatste gedeelte van de 2e Wereldoorlog was het luchtoverwicht volkomen aan geallieerde zijde en was de Duitse luchtmacht zodanig uitgeschakeld, dat van een ernstige bedreiging uit de lucht geen sprake meer was.

Op Korea is sedert het uitbreken van het conflict het luchtoverwicht eveneens geheel aan de zijde van de Verenigde Naties geweest. Ook hier is tot heden geen enkele maal sprake geweest van Noordkoreaanse of Chinese luchtactiviteit van enig formaat boven het front of boven het door de troepen van de Verenigde Naties beheerste deel van Korea.

10. Dat in dergelijke omstandigheden de grote hoeveelheid beschikbare luchtdoelartillerie niet werkeloos wordt gelaten, doch voor andere doeleinden wordt gebruikt en in het gevecht op de grond wordt ingezet, is welhaast vanzelfsprekend.

Echter mag dit nimmer als een normaal geval worden beschouwd en nimmer mag van tevoren worden vastgelegd, dat bij het uitbreken van een volgend Wereldconflict de beschikbare lua ook — als thans op Korea — kan worden ingezet in het gevecht op de grond.

Er is dus geen sprake van dat de lua van huis uit twee taken, of een hoofdtak en een neventaak heeft, t.w.: bestrijding van luchtdoelen en bestrijding van gronddoelen.

De luchtdoelartillerie heeft, totdat de vijandelijke luchtmacht geheel of grotendeels is uitgeschakeld of tot inactiviteit is gedwongen, slechts één taak: „Bestrijding van doelen in de lucht”.

11. Pas nadat aan laatstgenoemde voorwaarde — uitschakeling van de vijandelijke luchtmacht — plaatselijk of algeheel is voldaan, kan de lua ook worden ingezet in het gevecht op de grond.

12. Hierbij dient te worden geconstateerd, dat de stukken (l(lua) c.q. batterijen (zwlua) ingezet voor de verdediging van een object tegen aanvallen uit de lucht, volgens een vast plan en met elkaar in verband zijn opgesteld, teneinde een rondom verdediging te garanderen. Verbreking van dit verband, m.a.w. onttrekken van stukken (c.q. batterijen) aan dit verdedigingssysteem, brengt onherroepelijk vermindering van de waarde der verdediging of zelfs algeheel waardeloos worden daarvan met zich mede. Immers als algemene regel is het voor de lua — behalve bij het afweren van aanvallen op de eigen stelling, uitgevoerd door vijandelijke gepantserde voertuigen en/of infanterie — niet mogelijk om in één en dezelfde opstelling zowel te passen in het luchtverdedigingssysteem van een object, als in die stelling te voldoen aan de taken, welke de lua in het grondgevecht kunnen worden opgedragen.

13. *Wederom is het hier geen kwestie van een hoofdtak en een neventaak zoals men die bij de veldartillerie kent. De luchtdoelartillerie wordt ingezet tegen luchtdoelen of in het grondgevecht.*

De ene inzet sluit gedurende langere tijd de andere uit.¹⁾

Hierbij is uiteraard het zeer begrensde geval, dat een stuk l(lua) ingezet in het grondgevecht, zichzelf en zijn directe omgeving tevens kan

¹⁾ In de Amerikaanse voorschriften wordt wel gesproken van een hoofdtak en een neventaak. Doch Korea levert het bewijs, dat zulks in feite niet juist is. Daar is de mobiele zwla vrijwel in zijn geheel als veldartillerie ingezet. De afdelingen hebben hun elektronische apparatuur veelal vele tientallen kilometers achter de frontlijn in depôts achtergelaten. Ook in onze verhoudingen is dit zware elektronische materieel bij de inzet als veldartillerie niet benodigd. Het wederom gereed maken van de zware lua voor een luchtverdedigingstaak duurt mede daarom langere tijd.

beveiligen tegen aanvallen uit de lucht, buiten beschouwing gelaten.

De zware lua die als veldartillerie (versterking van de Legerkorpsartillerie) is ingezet, zal van stelling moeten veranderen om weer voor bestrijding van luchtdoelen te kunnen worden ingezet.

De zware lua ingezet als verdediging van een object tegen aanvallen uit de lucht, zal in het algemeen van stelling moeten veranderen om als veldartillerie te kunnen optreden.

De lichte lua ingezet als directe steun van de infanterie, zal van stelling moeten veranderen om weer te passen in het luchtverdedigingsstelsel van een object en omgekeerd.

14. Na vorenstaande inleiding zal het duidelijk zijn, dat de lua in organisatie en in opleiding is ingesteld op haar grote taak „Beveiliging van het luchtruim binnen haar bereik”, doch dat zij in voorkomend geval mede in staat moet zijn deel te nemen aan het gevecht op de grond. Dit laatste houdt in, dat het lua personeel op de hoogte moet zijn van de verrichtingen aan de vervulling van deze laatste taak verbonden. Doch dit houdt tevens in dat de commandant, die de inzet van de lua in het grondgevecht gelast, de genoemde consequenties ten aanzien van de eventuele terugkeer der lua tot haar luchtverdedigingstaak, aanvaardt.

II. De zware lua in het grondgevecht

A. Algemeen.

1. De zware lua kan in het grondgevecht worden ingezet als veldartillerie ter versterking van de Legerkorpsartillerie.

2. Uiteraard komt voornamelijk de zware lua ingedeeld bij het veldleger voor inzet in het grondgevecht in aanmerking. De territoriale zware lua, ingezet voor de luchtverdediging van het achterland en c.q. het etappengebied, zal alleen aan het gevecht op de grond kunnen deelnemen bij acties van luchtlandingstroepen in het gebied, waarin deze zware lua is opgesteld.

3. Aan de uitrusting van de afdeling zware lua is toegevoegd een Set nr. 1, Commandopost en Vuurleidingsuitrusting, bestemd om het de afdeling mogelijk te maken als veldartillerie op te treden. Deze set bevat voornamelijk de uitrusting voor een vuurregelingscentrum (VRC), gelijk aan dat van de veldartillerie.

4. Zoveel mogelijk wordt bij het kiezen van de batterijstellingen voor de zware lua in de luchtverdedigingstaak tevens rekening gehouden met de verdediging tegen aanvallen van doorgedrongen gepantserde voertuigen.

5. Het vuur met directe richting op gepantserde voertuigen en op versterkingen kan tot 3000 yards met de bij elk stuk behorende richtkijzers worden afgegeven. Tot de uitrusting van elk stuk behoort voor dit doel een kaarthoekrichtkijker en een elevatierichtkijker.

6. Bij het inzetten van de zware lua als veldartillerie kunnen aan die lua dezelfde taken worden opgedragen als aan een afdeling veldartillerie voor „algemene opdrachten”, terwijl de doctrine van de veldartillerie dan ten volle eveneens voor die lua geldt.

De vierling mitrailleurs .50 Browning M 55 worden in dat geval in het algemeen ingezet om de eigen beveiliging tegen laagvliegende vijandelijke vliegtuigen te waarborgen en ter verdediging van de zware lua tegen infanterie-aanvallen. Het is mogelijk om de zware lua als

afdeling in zijn geheel dan wel batterijgewijze in te zetten als veldartillerie, doch in het laatste geval dient de vuurregeling dan te worden georganiseerd door aansluiting van de batterij op een veldartillerie VRC.

7. Inzet van een zware lua onderdeel als Divisie veldartillerie, zonder dat deze lua daarbij optreedt ter versterking van een veldartillerie onderdeel, is niet juist, aangezien de lua zich voor het zelfstandig uitvoeren van die taak uiteraard minder leent. Door de zeer gestrekte baan is de zware lua bovendien minder geschikt voor het afgeven van vuur tot vlak vóór de eigen infanterie.

B. Tactisch gebruiken van de zware lua als veldartillerie.

De zware lua wordt als regel als veldartillerie alleen ingezet als versterking van de Legerkorpsartillerie en kan daarbij door de Legerkorpscommandant worden bestemd voor:

a. Algemene reserve.

Hierbij blijft de afdeling zware lua in de hand van de Legerkorpsartillerie-commandant. Het is dus een onmiddellijk bij de hand zijnde artillerie reserve, die op elk gewenst tijdstip daar kan worden ingezet waar zulks naar het oordeel van die commandant noodzakelijk is.

b. Steun aan een veldartillerie onderdeel van het Legerkorps.

Hierbij wordt de zware lua toegevoegd aan een regiment of afdeling veldartillerie met de bedoeling om het vuur van dat veldartillerie onderdeel te versterken.

De afdeling kan hierbij in zijn geheel aan één veldartillerie onderdeel worden toegevoegd, dan wel gesplitst in b.v. batterijen, aan meerdere onderdelen. De commandant van het zware lua onderdeel dient alsdan gevolg te geven aan alle aanvragen om vuurversterking van de veldartillerie, terwijl tevens de zware lua eventueel dient zorg te dragen voor de versterking van de waarnemingsorganen der veldartillerie.

Stellingterrein en eventueel het VRC, dat de vuurregeling van de luabatterij(en) verzorgt, worden door de veldartillerie regiments- c.q. afdelingscommandant aan de lua aangewezen.

c. In zeer bijzondere gevallen kan — zelfs al bestaat groot gevaar voor aanvallen uit de lucht — de Legerkorpscommandant, onder negatie van de luchtverdedigingstaak, de hem ter beschikking staande lua geheel of gedeeltelijk inzetten in het gevecht op de grond (b.v. in de verdediging bij een dreigende doorbraak of ter afwering van een vijandelijke tankaanval; in de aanval voor het forceren van een doorbraak, waarbij een grote hoeveelheid artillerie-vuur wordt vereist).

C. Karakteristieken van het zware lua geschut bij de inzet als veldartillerie.

a. Hoge vuursnelheid.

Het luchtdoelkanon van 90 mm is in staat 15 schoten per minuut gedurende meerdere minuten achter elkaar af te geven. Gedurende kortere tijd zelfs tot 20 schoten per minuut. Daarom is de zware lua als veldartillerie gebruikt, in het bijzonder geschikt voor een verrassende vuuroverval met een grote hoeveelheid projectielen in korte tijd.

b. Onbeperkte mogelijkheid voor zijdelingse verplaatsing van het vuur.

Door de inrichting van de affuit, kan over een onbeperkte horizontale hoek in zeer korte tijd, zonder de affuit te verplaatsen, van doel worden veranderd. Dit is vooral van belang voor de bestrijding van aanvallen met gepantserde voertuigen.

c. Grote dracht.

De dracht van ruim 19.000 yards maakt het kanon van 90 mm AA zeer geschikt voor het uitvoeren van „Algemene Opdrachten” zoals afgeven van storende en neutraliserende vuren en voor artillerie bestrijding.

d. Grote aanvangssnelheid van het projectiel.

Door de grote Vo (plm. 2700 voet/sec.) is het kanon bij uitstek geschikt voor gebruik met directe richting tegen kazematten, schietgaten, gepantserde voertuigen. De grote eindsnelheid geeft het projectiel een groot doorslagvermogen, terwijl bovendien het projectiel eerder dan het geluid van zijn eigen beweging, bij het doel arriveert.

Tegenover deze voordelen van het geschut staan enige beperkingen waarvan de belangrijkste zijn:

a. Beperkte tactische beweeglijkheid.

Hoewel een afdeling zware lua mobiel strategisch zeer mobiel is, is haar tactische beweeglijkheid toch slechts beperkt i.v.m. het grote gewicht van het stuk (10 ton), de tijd benodigd om het in stelling te brengen en het feit dat het met mankracht in het terrein practisch niet te verplaatsen is. Deze beperkte tactische beweeglijkheid speelt vooral een rol bij de inzet in de frontlijn ter bestrijding met directe richting van gepantserde voertuigen, vernieling van kazematten, onderkomens, e.d. Echter is de beweeglijkheid wel zodanig, dat de afdeling zware lua in de meeste gevallen in dit opzicht met de Legerkorpsartillerie en zelfs veelal met de Divisie veldartillerie, ingezet voor Algemene Opdrachten, kan wedijveren.

b. Zeer gestrekte baan.

Bij een elevatie van b.v. 100 duizendsten (plm. $5\frac{1}{2}$ graad) is de dracht 8000 yards. Dit houdt in, dat de voorgelegen dekking slechts zeer gering mag zijn. De mogelijkheid zou kunnen worden geschapen de zware lua op de korte afstanden onder zeer grote elevaties (dus boven 45 graden) te doen vuren. Doch hiervoor is de schootstafel niet ingericht. Onder invloed van de ervaringen in Korea wordt thans in de USA de schootstafel in die zin aangevuld. Invoering van verschillende ladingen (gescheiden lading) zoals bij b.v. houwitsers wordt, i.v.m. de daaraan verbonden logistieke bezwaren, niet overwogen. De lua schiet als lucht-doelartillerie en als veldartillerie met eenheidslading en met geconfectioneerde schok- en/of tijdmunitionie.

c. Hoog silhouet.

De grote vuurhoogte en het nadeel genoemd onder b hiervoor maken camouflage en ingraving van het kanon zeer moeilijk en tijdrovend, waardoor de opstelling in de frontlinie veelal zeer kwetsbaar is. En behoudens voor het afgeven van vuur met directe richting, is de beste opstelling dan ook op enige afstand achter de frontlinie, waarbij de grote maximumdracht dit nadeel weer compenseert.

d. Beperkt vernielend vermogen van het enkele schot.

Behalve bij vuur met directe richting op korte afstanden (zeer grote trefsnelheid van het projectiel) is het vernielend vermogen van het betrekkelijk lichte projectiel (plm. 10,5 kg) slechts gering.

e. Eveneens een nadeel van de inzet der zware lua als veldartillerie is de grote slijtage der schietbuizen. Een 90 mm schietbuis is na plm. 1500 schoten zodanig uitgeschoten, dat hij niet meer als lua vuurmond gebruikt mag worden. Dit aantal wordt bij de inzet als veldartillerie vanzelfsprekend eerder bereikt dan bij de inzet als luchtdoelartillerie.

Hoewel dus de zware lua als veldartillerie zeker niet in alle opzichten ideaal is, kan zij toch in 't algemeen zeer goed worden gebruikt voor dezelfde opdrachten, die ook aan de veldartillerie kunnen worden toegewezen. Daarenboven kan de zware lua zonder grote bezwaren worden ingezet voor het afslaan van een aanval met gepantserde voertuigen en voor de aanval, met directe richting vurend, op versterkingen.

De munitieuitrusting van de zware lua is berekend op uitvoering van deze opdrachten (brisantgranaten met mech. tijdbuizen, met VT buizen of met schokbuizen — versnelde of vertraagde werking — pantserprojectielen en rookgranaten).

D. Samenwerking met de Veldartillerie.

1. Samenwerking tussen zware lua en veldartillerie is in alle opzichten zeer goed mogelijk en kan een hoge graad van efficiëncy bereiken. Het is hiervoor echter noodzakelijk, dat in eerste instantie officieren en kader van de zware lua, de veldartillerie-procedure en doctrine kunnen toepassen. De ervaringen van de Amerikaanse zware lua in Korea zijn in dat opzicht minder gunstig. Na aankomst aldaar werd practisch de gehele zware lua ingezet als veldartillerie, waarbij bleek dat officieren en kader volkomen vreemd tegenover deze taak stonden. In de aanvang leerden zij het optreden als veldartillerie proefondervindelijk in de practijk, met alle gevolgen van dien; later door alle zware lua eenheden te onderwerpen aan cursussen „Veldartillerie” waarbij de bestaande oorlogstoestand uiteraard een unieke gelegenheid bood voor practisch onderricht.

2. Het optreden en de „techniek als veldartillerie” der zware lua verschillen alleen met die der veldartillerie voor zover verschillen in materieel en uitrusting zulks noodzakelijk maken. Deze verschillen zijn echter slechts van zeer ondergeschikt belang en doen aan het resultaat niets of slechts weinig af. Het personeel van de meetsecties van de lua batterijen wordt (althans gedeeltelijk) ingezet als bediening van het VRC. De S 3 van de afdeling is, evenals bij de veldartillerie, verantwoordelijk voor de training van dit personeel en voor het op de juiste wijze functionneren van het VRC.

De commandant van de toegevoegde zware lua is gehouden de liaison en de verbindingsen met de veldartillerie en eventueel met de neven en hogere onderdelen te bewerkstelligen.

Alleen voor de plaatsbepaling der batterijen, zal de lua ingezet als veldartillerie — in het bijzonder bij een batterijgewijze afzonderlijke inzet — voornamelijk moeten terugvallen op hulp van de desbetreffende organen van de veldartillerie, aangezien de lua uitrusting in dit opzicht ontoereikend is.

Bij de stellingverkenning, ontplooiing en stellingname volgt de zware lua als veldartillerie dezelfde procedure als de veldartillerie. De procedure en commandotechniek in het VRC van de lua zijn precies gelijk aan die in het VRC van de veldartillerie. De waarneming en vuurleiding bij de zware lua is eveneens gelijk aan die bij de „Veld”. Het vorenstaande houdt in, dat het schietvoorschrift voor de veldartillerie nr A 1781 Deel I t.m. IV eveneens van toepassing is op de zware lua, ingezet als veldartillerie. Slechts voor de eerder genoemde onbelangrijke verschillen, verband houdende met de afwijkende inrichting van het lua materieel, zal het noodzakelijk zijn op dit voorschrift t.z.t. een korte aanvulling ten behoeve van de lua te geven.

E. Zware lua als lichte Kustartillerie.

1. In voorkomende gevallen kan de zware lua tevens worden ingezet als lichte kustartillerie voor bewaking van haveningangen, mijnenvelden onder de kust, e.d. Indien de lua daarbij aan de kust is opgesteld kan met directe richting, door middel van de koersvolger, het vuur in zijdelingse richting op het doel worden gebracht, terwijl de radar in dat geval gegevens voor de afstand verschaft. Hierbij is dus de gehele elektronische apparatuur van de batterij ingezet.

2. Indien de batterij verder landinwaarts is opgesteld en directe richting dus niet mogelijk is, dan dienen voor waarneming en vuurleiding zeer bijzondere voorzieningen te worden getroffen. Uitbreiding van de uitrusting met materieel voor de inrichting van twee of meer meetposten aan de kust en een (provisorische) kustartillerie rekenkamer is daarvoor noodzakelijk. Een vraagstuk op zichzelf vormt hierbij het verbindingssysteem.

III. De lichte lua in het grondgevecht

A. Algemeen.

1. Elke Divisie van het Legerkorps beschikt organiek over één afdeling lichte lua mobiel, bestaande uit 4 dubbelbatterijen, elk à 2 gevechtsbatterijen. Een gevechtsbatterij bestaat uit 4 secties; de sectie uit één getrokken enkelloops kanon van 40 mm en één vierling Browning .50 M 16 (halftrack). Bovendien behoren in de organisatie van de Legerkorps-troepen één of meerdere afdelingen lichte lua mobiel te worden opgenomen.

2. Zoals in de inleiding bereids is gezegd, zal de lichte lua in eerste instantie bestemd zijn voor beveiliging van het luchtruim in het Divisievak c.q. Legerkorpsvak tegen aanvallen van laagvliegende vliegtuigen.

De taken die hierbij aan de lichte lua kunnen worden opgedragen zijn o.a.: Beveiliging van marcherende colonnes, van de in stelling staande veldartillerie, commandoposten der hogere staven, verdediging tegen luchtaanvallen van belangrijke objecten in het Divisie (c.q. Legerkorps) vak als veroverde vliegvelden of landingstrips, defilé's, belangrijke knooppunten van wegen en/of spoorwegen, stations, bruggen, e.d. De mogelijkheid bestaat, dat de Divisiecommandant voor de beveiliging van (een deel) dezer objecten één of meerdere afdelingen semi-mobiele lichte lua krijgt toegevoegd.

De beveiliging van de infanterie — hetzij in de aanval hetzij in de

verdediging — tegen aanvallen uit de lucht behoort niet tot de taak van de lua. Daarvoor draagt de infanterie met haar eigen wapen zorg.

3. Voor het geval dat een deel van — of zelfs de gehele — Divisie en/of Legerkorps lichte lua niet benodigd is voor uitvoering van de luchtverdedigingstaken in het vorig punt omschreven, kan de Divisie-c.q. Legerkorpscommandant deze lichte lua of dit deel der lichte lua voor andere doeleinden gebruiken. Ook bij de lichte lua — en zelfs in veel sterker mate dan bij de zware lua — is het mogelijk, dat de urgentie van het gevecht op de grond zodanig groot is, dat de Divisie- of hogere commandant lichte lua, met veronachtzaming van de luchtverdedigings-taak, in zijn geheel inzet in het gevecht op de grond. Ook daarbij moet deze commandant echter bedenken, dat het als regel een aanzienlijke tijd vordert, alvorens deze lua aan het gevecht op de grond is onttrokken en wederom is opgesteld voor de verdediging van één of meerdere objecten tegen aanvallen uit de lucht.

B. Karakteristieken van het lichte lua materieel met betrekking tot zijn inzet in het gevecht op de grond.

1. a. Zeer grote vuurkracht.

Een 40 mm ltlua kanon is in staat in automatisch vuur 120 schoten per minuut af te geven. Een vierling mitrailleur M 16 is in staat in één minuut maximum 2200 patronen te verschieten (550 per loop). De totale vuurkracht van een afdeling mobiele lichte lua bedraagt dus per minuut maximum 3840 brisantgranaten van 40 mm en 70400 patronen van 12.7 mm, dat is maximum 74240 projectielen per minuut. Geen kleinigheid!

b. De M 16 heeft een grote beweeglijkheid in het terrein. Dit wapen is in staat de infanterie in zeer vele terreinen te volgen. Zwaar bebost en bergachtig terrein, alsmede polderterrein, beperken het halftrack voertuig echter sterk in zijn beweeglijkheid. De beweeglijkheid op het gevechtsweld van de getrokken 40 mm is veel geringer en is — in elk geval zolang in Nederland het tractievraagstuk niet afdoende is opgelost — vrijwel nihil, zodra de wegen en paden worden verlaten. De bij het Amerikaanse „Automatic Weapons Battalion” ingedeelde tweeling 40 mm gemonteerd op de Chaffee tank (de M 19) is in dit opzicht uitzonderlijk geschikt.

c. *Grote nauwkeurigheid van het vuur*, vooral op de kleinere afstanden. Deze eigenschap, gekoppeld aan de grote aanvangssnelheid van het projectiel, is inhaerent aan alle lua geschut en mitrailleurs.

d. Gemakkelijke en snelle verplaatsbaarheid van het vuur.

Ook dit is een karakteristieke eigenschap, vooral van het lichte lua geschut. De M16 met motorbesturing is in dit opzicht wel uiterst gunstig.

2. Tegenover deze voordelen staan echter enige nadelen, welke de lichte lua wapenen — zijnde niet voor dat doel ontworpen — minder geschikt doen zijn voor deelname aan het gevecht op de grond t.w.:

a. Geringe beweeglijkheid op het gevechtsweld van de getrokken 40 mm.

b. Zeer gestrekte baan.

Vuren over eigen infanterie, wanneer zolang mogelijk vuursteun moet worden verleend, geeft in de omgeving van het doel vaak grote

moelijkheden. In geaccidenteerd terrein, wanneer de steunende lichte lua op beheersende punten kan worden opgesteld (Korea) en doelen zich veelal voordoen op de tegenover liggende hellingen, spreekt dit nadeel echter niet.

c. Hoog silhouet.

Dit bezwaar, dat bij de inzet als lua van ondergeschikt belang is, maakt het lichte lua materieel moeilijk te verbergen in het terrein. Het is snel ontdekt, hetgeen mede in de hand wordt gewerkt door het lawaai der motoren, en is dus kwetsbaar.

d. Geringe bescherming van de bedieningsmannschappen.

De getrokken 40 mm is vrijwel geheel onbeschermd tegen vijandelijk vuur. De pantsering van de M16 is slechts 6 mm. De pantsering van de Amerikaanse tweeling 40 mm M19 is eveneens slechts plm. 6 mm.

e. Zeer hoog munitieverbruik.

Door de zeer hoge vuursnelheid is het munitieverbruik gedurende de lange periodes, welke een grondgevecht meestal duurt — vergeleken bij de korte periodes van de afweer van een luchtaanval — zeer hoog. Dit brengt, vooral in een beweeglijk gevecht, een zeer groot logistiek vraagstuk met zich mede.

De cijfers over het munitie verbruik van de lichte lua in het grondgevecht op Korea zijn fantastisch hoog. Dit vele schieten gedurende langere periodes — waarvoor de wapens in feite niet zijn bestemd — heeft een abnormaal hoge slijtage ten gevolge, hetgeen ook wederom de logistiek extra zwaar belast.

f. De richtmiddelen laten slechts 't vuren met directe richting toe.

Hierdoor en mede door de onder b en c genoemde bezwaren staat de lichte lua vrijwel altijd bloot aan vijandelijk tegenvuur, terwijl zij door het genoemde onder d daarvoor zeer kwetsbaar is.

3. Ondanks de onder B hiervoor opgesomde bezwaren van het materieel is de lichte lua door zijn enorme vuurkracht en in de aanval en in de verdediging toch een zeer gewilde steun in het grondgevecht. In Korea bewijzen de lichte lua wapens aan de eigen infanterie en aan de eigen tanks uitzonderlijk goede diensten. Aanvankelijk stonden de infanteriecommandanten aldaar enigszins vreemd en afwijzend tegenover de ltlua, door onbekendheid met dit materieel, doch toen zij eenmaal beseften wat deze wapenen konden en ervaring hadden opgedaan in het gebruik daarvan, werd de vraag naar „lua steun” voor elke actie ontstellend groot.

C. Tactisch gebruik van lichte lua in het grondgevecht.

1. De lichte lua in het grondgevecht leent zich zowel in de aanval als in de verdediging in het bijzonder voor versterking van het vuur der zware infanterie wapens (zware mitrailleurs en infanterie geschut).

Hun snelle vuuropening, hun enorme vuurkracht, hun grote nauwkeurigheid van het vuur en de snelle verplaatsbaarheid daarvan, maken de 40 mm en de vierling Browning vooral geschikt voor het snel onder vuur nemen en houden van onverwacht optredende doelen. De ltlua „veegt daarbij als het ware het terrein schoon”. De getrokken 40 mm is echter door zijn geringe beweeglijkheid in het terrein, de tijd benodigd voor het afhaken en in stelling komen, alsmede door zijn grote kwets-

baarheid minder geschikt voor het verlenen van steun in de aanval dan in de verdediging. De Amerikaanse M19 voldoet in dit opzicht veel beter, doch deze is niet in de bewapening van de Nederlandse lichte lua opgenomen.

De vierling mitrailleur M16 (halftrack) is door zijn grote mobiliteit in staat de infanterie en tanks in vrijwel alle terreinen te volgen en is daardoor zeer geschikt om vuursteun uit te brengen op elk gewenst moment.

Het kanon van 40 mm leent zich in het bijzonder voor het onder vuur nemen van kleine doelen, schietgaten in kazematten, e.d. De M 16 is in het bijzonder in staat tot het afgeven van vuur over groot oppervlak.

Voor bestrijden van tanks leent de lichte lua, gezien het geringe, — vrijwel te verwaarlozen — pantserdoorborend vermogen zich veel minder. Enige uitwerking kan van de 40 mm op tanks echter wel worden verwacht door de grote hoeveelheid kleine projectielen (elk projectiel weegt plm. 1 kg) die in korte tijd op het doel kan worden gebracht, terwijl op kortere afstanden de nauwkeurigheid van het wapen treffers op de meest kwetzbare delen van de tank mogelijk maakt.

2. a. Door alle tot nu toe opgesomde eigenschappen is, in de Nederlandse verhoudingen, de vierling mitrailleur .50 inch op halftrack (M16) in het grondgevecht vooral geschikt voor begeleiding van de infanterie en/of van de tankaanval. Deze wapens bevinden zich hierbij als regel niet in de voorste infanterie-lijn, aangezien zij door hun motorgeraas en hoog silhouet daarvoor te veel tegenvuur trekken. Hun tactisch gebruik is gelijk aan dat van de zware infanterie-mitrailleur, echter zijn hun beweeglijkheid en vuuruitwerking belangrijk groter. Zij lenen zich in het bijzonder voor het afgeven van neutraliserend vuur over grotere oppervlakten, onder vuur nemen van ogenblikdoelen, voor flankdekking en — bij de terugtocht en het vertragend gevecht — voor indeling bij de achterhoede.

b. In de aanval zoeken de M16's zoveel mogelijk beheersende stellingen, van waaruit zij de infanterie tot vlak bij de achtereenvolgende aanvalsdoelen kunnen steunen met de neutraliserende werking van hun vuur. Hun beweeglijkheid laat toe snel voorwaarts van stelling te veranderen voor het volgende aanvalsdoel; indien de M16 zelve onder vuur komt, kan hij eveneens zich snel aan dat vuur onttrekken en een wisselstelling innemen van waaruit de taak kan worden voortgezet. Onoverzichtelijke, vlakke en beboste terreinen beperken hun mogelijkheden.

c. In de aanval ingezet als steun voor eigen tanks ontvangen de M16's in de eerste plaats tot opdracht het onder vuur nemen van infanterie pantserafweerwapenen als Bazooka's, piats, e.d. Zij „vegen daar met hun vuur overheen”. Bovendien als flankdekking van de eigen tankaanval, waardoor de tanks hun aandacht kunnen bepalen tot het uiteindelijke doel van de aanval.

d. In de verdediging in gezet zijn de M16's door hun massavuur dodelijk voor de vijandelijke infanterie. Zij worden daarbij als regel ingepast in het vuurplan van de infanterie. In Korea gebeurde het vele malen, dat een Noordelijke infanterieaanval door enkele M16's werd gestopt. Zij lenen zich daarbij in het bijzonder voor het afsluiten van toegangswegen en voor inzet dáár waar het terrein een massaal aanvallen van de vijandelijke infanterie begunstigt.

e. Bij het afslaan van een tankaanval lenen de M16's zich vrijwel uitsluitend voor het onder vuur nemen en stoppen van de begeleidende vijandelijke infanterie.

3. a. De getrokken 40 mm leent zich door zijn geringe beweeglijkheid in het terrein en zijn grote kwetsbaarheid in de aanval zo goed als niet voor doorlopende steun van de eigen infanterie, noch voor steun aan aanvallende eigen tanks. Het wapen kan bij het inzetten van de aanval uit tijdig te voren ingenomen stellingen gedurende de eerste 1000 m. goede diensten bewijzen, doch indien het gevecht enigszins beweeglijk blijft, dan kunnen de getrokken 40 mm het tempo zeer spoedig niet meer bijhouden.

De Canadese 40 mm Self Propelled (gemonteerd op een Ford chassis), waarvan in Nederland een beperkt aantal aanwezig is, is in dit opzicht belangrijk beter, doch eveneens verre van ideaal.

b. In de verdediging is het wapen, gebruikt uit ingegraven en goed gecamoufleerde stellingen, geschikt om op te treden als versterking van het infanterie-vuur, vooral in de diepte; voor het onder vuur nemen van kleine doelen als vijandelijke mitrailleurs, e.d., het onder vuur houden van eigen versperringen en hindernissen. De effectieve dracht is daarbij meer dan 2000 meter, doch boven 1500 meter vermindert de uitwerking van het vuur veelal door moeilijkheden met de directe richting en de waarneming.

4. Resumerend moet worden geconcludeerd, dat de getrokken 40 mm, hoewel in bepaalde gevallen bruikbaar, zich toch minder goed leent voor directe steun aan de infanterie en ongeschikt is voor directe steun aan tanks, terwijl de M16 daarentegen voor deze directe steun uitzonderlijk geschikt is.

D. Samenwerking met de infanterie bij directe steun.

1. De commandant van een afdeling lichte lua mobiel is de adviseur van de Divisie Artilleriecommandant, op het gebied van alle zaken de lichte lua betreffende. In verband met de veelzijdige taken der lichte lua zou het echter ten eerste gewenst zijn aan de organisatie van de Divisiestaf een hoger lua officier toe te voegen, die als adviseur kan optreden, waardoor de afdelingscommandant zich geheel kan bepalen tot zijn eigenlijke taak.

2. Normaal zal de Divisie in de aanval zowel als in de verdediging optreden met twee regiments gevechtstroepen in voorste lijn en één in reserve. Indeling van een dubbelbatterij bij elk regiment voor de directe steun is als regel normaal.

In Korea wordt door de Amerikanen de lichte lua, ingezet voor directe steun van de infanterie, veelal zodanig over de infanterie onderdelen „verdeeld” — zonder daarbij rekening te houden met de organisatie van die lua — dat ieder onderdeel een aantal M 19's en/of M 16's krijgt toebedeeld. Uit organisatorisch oogpunt verdient zulks echter geen aanbeveling. Indien de getrokken kanonnen van 40 mm in de aanval niet worden ingezet voor directe steun van de infanterie dan kunnen zij b.v. blijven ingezet voor een luchtverdedigingstaak.

3. De commandopost van de afdeling bevindt zich (na) bij die van de Divisie; de commandopost van de dubbelbatterij (na) bij die van het

regiment; die van de gevechtsbatterij (na) bij die van het bataljon. De lua Sectiecommandant voert bij de compagnie het directe bevel over zijn sectie. Hij leidt het vuur daarvan.

4. Indien een ltlua onderdeel wordt ingezet voor rechtstreekse steun van de infanterie (c.q. het tankwapen), dan wordt die lua rechtstreeks onder bevel van de betrokken infanteriecommandant (c.q. commandant van het tankonderdeel) gesteld. Deze laatste bepaalt dus de inzet van de ltlua wapenen, zowel in de beweging als tijdens het eigenlijke gevecht. De commandant van het ltlua onderdeel is adviseur van de infanteriecommandant en technisch en tactisch uitvoerder van diens bevelen.

5. De ervaringen in Korea hebben uitgewezen, dat deze samenwerking zeer goed kan zijn en tot volle tevredenheid van beide wapens kan functionneren. Op het gevechtveld aldaar is de ltlua een zeer belangrijke en gewaardeerde steun voor de infanterie en de tanks gebleken.

MILITAIRE NOTITIES RONDOM DE WERELD

Verenigde Staten.

De 8e Infanterie Divisie — een van de tien opleidingsdivisies in Amerika en opgericht in Augustus 1950 — heeft in die tijd meer dan 50.000 infanteristen, meer dan 12.000 specialisten en 6000 officieren en onderofficieren afgeleverd.

Sinds het uitbreken van de oorlog in Korea is de sterkte van de Amerikaanse Divisie verminderd met 700 man, terwijl de totale vuurkracht met 6% is toegenomen.

De Amerikaanse munitiefabrieken produceerden in 1952 meer dan 52.000.000 granaten, derhalve een miljoen per week en 3 milliard mitrailleur- en geweerpatronen. In de eerste 6 maanden na het uitbreken van het conflict in Korea werden slechts in totaal 1.000.000 granaten vervaardigd. Hieruit blijkt wel de enorme vooruitgang in de productie van oorlogsmateriaal.

Aan de tactische luchtmacht van het 8e Leger in Korea is een nieuwe F 86 F Sabre straaljachtbommenwerper toegevoegd.

Verliezen in Korea per 14 Februari '53:

	Leger	Vloot (mariniërs inbegr.)	Luchtmacht	Totaal
Doden	18.829	3.620	499	22.948
Gewond	71.513	22.781	42	94.336
Vermist	9.990	590	834	11.414

* Een nieuwe ambulancejeep (een cross-country ambulance) is in Korea in gebruik genomen. Er kunnen drie liggende of twee liggende en 4 zittende patiënten mee worden vervoerd.

Een nieuwe isolerende schoen die „Thermo dry boot” is, is in Korea in gebruik. De schoen is gemaakt van rubber plastic en polyvinylchloride linnen. De schoen is waterdicht en isoleert dusdanig, dat het aantal gevallen van bevroren voeten vrijwel tot de uitzonderingen behoort.

Nieuwe uitgaven

De Spiegel der Historie, door Sj. de Vries. Uitg. W. E. J. Tjeenk Willink N.V., Zwolle. Prijs ingen. f 4,40.

Dit boek bevat een chronologisch overzicht van de voornaamste feiten uit de wereldgeschiedenis, zomede een alfabetisch register van de hoofdzaken uit de sociale, economische, literatuur- en kunstgeschiedenis. Voorts zijn lijsten opgenomen van Pausen, Duitse keizers, Franse en Engelse koningen, Amerikaanse presidenten en Nederlandse regeerders.

Een handig naslagwerk bij de lectuur van romans, kranten en tijdschriften.

J.